

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 2 Septembrie

Precând vor primi cetitorii noștri acest număr al ziarului „Telegraful Român“, Maiestatea Sa împăratul și regele nostru se va afla în Deva, primind omagiile de loialitate și supunere ale acelor puțini norociți, cărora resonamentele politice li au permis ca în Deva să se prezenteze înaintea monarhului, ca la primul loc în Ardeal, unde Maiestatea Sa va avea timpul fisic, să și manifesteze fericirea, de cari sunt părtași supușii coroanei și ai tronului, când îi cercetează capul statului.

Maiestatea Sa preabunul nostru monarch s'a îndurat a cerceta locurile noastre din incidentul marilor manevre ale armatei noastre comune, dîcem armată comună, care este unica noastră garanție materială în rapoartele cu statele vecine.

Sufletul nostru în aceste momente este cuprins de mare bucurie, de bucurie este cuprins în aceste momente sărbătorești sufletul fiecărui român din patrie. Această bucurie o vor manifesta conducătorii bisericesci ai poporului nostru, cari se vor prezenta înaintea Maiestății Sale, datori suntem să o manifestăm noi cei dela presă, cari exprimăm, fiecare cum crede mai cu cuviință, simțemintele, de cari e pătruns poporul nostru, de câte ori este vorba de tron, de dinastia Habsburg, de patrie.

În aceste momente de rară fericire pentru noi punem la o parte toate necazurile, toate lipsele, toate calamitățile, de cari am fost, și suntem necontenti bîntuiți, ne spălăm fața, îmbrăcăm haine de sărbătoare și veseli pășim, salutând cu iubire pe monarchul nostru: Cu pace ai venit la poporul teu, cu pace să petreci în sinul poporului teu.

Trăim între anormale împregiurări politice. Nu noi le am provocat, nu noi contribuim, ca ele din anormale ce sunt, să devină și mai anormale, nu noi suntem de vină, că o nemulțămire generală domnesce dela un capăt al țerei până la celalalt.

Consilierii Maiestății Sale vor prezenta actualele împregiurări politice, după cum vor crede mai cu cuviință. Noi nu avem cuvinte, pentru cari în aceste momente să nu dîcem cetitorilor noștri, bucurați-ve, căci împăratul și regele nostru se află în mijlocul vostru. Nu avem cuvinte, nu putem oprima în peptul poporului simțemintele de bucurie. Suntem deci pentru libera manifestare ale acelor. Se vadă păcătoșii, că uneltirile de tot soiul n'au putut să instrăineze pe român de tron și dinastie, să vadă păcătoșii, că noi nu ne-am perdut speranța, credem încă în îndreptarea lucrurilor.

Să ne explicăm.

În imbuibarea lor cea fără sațiu, diarele din Budapesta au tras persoana sacrosanctă a Maiestății Sale în lupta valurilor politice, și de după spatele acestei sacrosante persoane au lăsat săgeți veninoase asupra noastră, cari facem front politice actuale de maghiarisare.

În special ziarul „Budapesti Hirlap“, predică doctrine de tot ciudate, ale căror tendențe nu sunt cu greu de esplicat. Îndată ce Maiestatea Sa a călcat pe pământul comitatului Hont, acest ziar ne-a adus scirea, că în acest comitat cu diava pășirei Maiestății Sale pe pământul comitatului s'a promulgat numirea ungurescă, sau mai bine unghurisată, a comunelor. Purcedînd dela răspunsul Maiestății Sale la felicitările poporațiunii din aceste comitate, în care s'a accentuat alipirea cătră tron și iubirea de patrie, ziarul acesta vestesce cetitorilor sei, că Maiestatea Sa iubesc numai aceea, ce este unguresc și nimica ceea-ce nu este unguresc. Să o scie deci aceasta sârbii, sasi și românii. Acesta e modul de judecată al ziarului din capitala Ungariei.

Tendența este vedită. Voesc adevărat politiciii dela Budapesti Hirlap să identifice coroana cu politica de cutropire urmărită de societatea unghurescă, adevărat maghiarisarea, și cred, că noi suntem aplicați a identifica coroana în sensul enunțațiunilor unghuresci. Consecuențele din asemenea enunțațiuni noi nu le mai enumerăm.

Este lucru neonest a insinua cu atîta nesocoteală o asemenea rolă capului statului.

Noi scim, că Maiestatea Sa, prea bunul nostru monarch este părintele tuturor. Mai presus de toate iubesc pe fi devotați tronului și dinastiei. Scie, că în această patrie sunt români, cari voesc să se desvoalte în direcțiunea croită de firea lor, sunt sași, cari voesc să rămână sași și sârbi, cari voesc să fie sârbi.

Noi scim, că capul statului pe toți ne iubesc, și nu credem celor din Budapesta, când insinuă, că capul statului nu iubesc pe cei ce nu voiesc să se maghiarizeze.

Salutăm din inimă sosirea Maiestății Sale în mijlocul poporului român.

Sfințirea bisericii din Apoldul superior.

Apoldul-superior, 1 Septembrie.

Sunt rari momentele, cari însuflețesc condeiul istoric să mai lase câte o literă, în care urmașii să cetească: să fim vrednici ca părinții noștri, să îngrijim de trăinicia urmașilor, după esemplul bătrânilor.

De această bine-cuvîntare se pot bucura românii apoldeni, ei au adaus o literă de aur în istoria vieții lor; vor fi binecuvîntați de urmași sute de ani, urmașii lor vor povesti cu mîndrie despre hărnicia și evlavia părinților și a străbunilor; ear sfințenia faptei le va fi un exemplu viu pururea.

Apoldenii adevărat au ridicat un sfânt monument, un frumos lăcaș dumnezeesc și vedîndu-și cu ochi rodul muncii lor, mai era de lipsă să se seversască cel din urmă și mai solemn act: sfințirea bisericii.

Escelenția Sa Înalt Prea Sînțitul Domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, voind să procure liniște sufletească credincioșilor harnici din Apoldul superior cât mai îngrabă, n'a pregetat a delătura toate greutățile, ce îi stăteau în cale și Sâmbăta la 29 Aug. cătră seară, a sosit în mijlocul apoldenilor.

Apoldul este un orașel, al comitatului Sibiu, așezat în regiunea spicoaselor tomnatic, nu departe de orașul Mercurea. Drumul de țeară din Sibiu apucă în direcțiune vestică prin o regiune de tot plăcută, ce-ți lasă adenci impresii.

Un brâu de munți acoperiți de păduri dese și întunecoase, din cari se înalță unde și unde câte o stîncă pleșuvă, pe care a înegrit-o din veacuri arșița soarelui și răpesc ochii, și dus pe gânduri, te pomenesci binecuvîntând viața liberă mîntenească.

La dreapta drumului sunt presărate o mulțime de delucene, cari închid văi frumoase și roditoare.

Prin aceste locuri romantice a trecut Escelenția Sa, dimpreună cu Preacuvioșia Sa părintele Dr. Ilarion Pușcariu într'o trăsură, cu patru cai, urmată de o altă trăsură, în care se afla Preacuvioșia Sa părintele protosincol Nicanor Frateșiu și protodiakonul ceremonial dl Sergiu Medean, toți veniau pentru ca să seversască mărețul act al sfințirii bisericii.

Sub dealul Apoldului priveștea, ce se desfășura, era de tot mișcătoare. Aici un convoiu mareț de călăreți, de trăsuri, de bărbați și femei din toate părțile tractului Mercurei, a sosit să întîmpine cu cuvinte de laudă și de bineventare pe iubitul lor Archiereu.

Voinicii românași și străinii, făcură un frumos spalir, ear câțiva călăreți cu steaguri nevinovate ca la comandă încungiurară trăsura Escelenției Sale. Tot în acest moment pășesc cu mîndrie în fruntea preoțimei tractuale părintele protopresbiter tractual I. Droc, care în termeni bine aleși, și în cuvinte determinate, descrie bucuria, ce a cuprins inima tutu-

FOIȚA.

Ceva despre poesie.

(Încheiere.)

O însușire caracteristică, ce deosebesce poesia de prosă, e fără îndoială și esagerațiunea, adevărat un fel de espunere superioară, ce la părere dă lucrurilor o infățisare supra naturală, și provoacă plăcere, ear obiectele în adevăr numai la „părere“ apar supra naturale; fenomenul acesta câștigă foarte mult stilului poetic. Esagerațiunea manifestează chiar entuziasmul artistic. — Un fir de păr de aur — esagerat — din capul lui Joe punea în admirațiune pe popoarele cele mai înaintate în cultură pe vremea lor. Așa rămăniau uimiți grecii, așa romanii, așa rămănem noi ađi înaintea unui product adevărat artistic.

O esagerațiune:

Dori de diuă se revarsă
Și eu ochii n'am închis,
Cum se-î închid, când ei varsă
Părae de foc nestins. M.

V. Alecsandri scrie:

Ear Hanu și smulge barba,
Și smulge șalul verde,
Privind urdia întregă
Sub ochii cum se perde.

Dar să ascultăm o comedie, un poet — hai să dîcem amarez — „vorbesce plîngînd“ iubitei sale și între altele dîce:

Să plîng să rid tot-odată,
Îmi vine ades neîncetat,
Gîndind la viața-mi întristată
La dorul meu neîmpecat...

Noi nu putem, decât să compătîmim pe sîrmanul versificator.

Cît de frumos ne face Nicolescu o esagerațiune chiar nesimțită:

La gât purta o cruce, simbol de sîrăcie
Și în inimă durerea eternă bogăție
Acelor ce pe lume se dîc desmoșteniți.
Vai, negreșit aleșii sunt cei mai fericitiți.

I. Eliad Rădulescu:

Stă marele Archangel, cu degetul la gură
Privia în mîrmurire și buzele și mușca;
Ferbea trufia ntr'ensul, ferbea friguri de ură:
Bătea tîmplelei groasnic și chipu-i se roșia.

O groasnică durere de cap l stăpănesce,
Și fruntea i-se umflă și ochii n flacări joc. —
Șvânesce a lui gîndire și ntr'ensa zămislesce
Turbează apostatul, o spuma e, un foc!
Plesnesce a lui creștet. — Născu Păcătuirea;
Frumoasă, zimbitoare îi sboară împrejur. —
Archangelul răsufală, și vede zămislirea;
Se încântă d'al ei farmec întăiul Duch sperjur.

La acest loc amintim, că greșesc poeții, cari se îndeletnicesc în prea multe diminutive și mai ales „ascuțite.“ Rea impresie fac diminutivele în „iță“, și tot așa de mult detrag din valoarea poesiei numele proprii, ce le stichuesc poetul.

Așa scartăe d. e.

În frumoasa grădiniță
Pășea vesela căpriță
Și cu blînduța oiță.

Unul cântă:

Foae verde lobodă: Țațo
Gura lumii slobodă: Țațo

Altul oftează:

Și mai mult Marițo mor, me prăpădesc.

Sau:

Foae verde de risipă
Costică batista și pică.

Sau:

Scumpa mea Marițo, dina mea din ceriu,
Ia dămi o guriță, asta-i tot ce-ți cer. —
Nu pot Ionițică etc. etc.

De ce fetiță, așa crudă esci
Pe al teu Ioniță nu compătimesci....

Doamne cât e de frumoasă Lizîșoara mea...

Nu pot dragă Lină...

